

20 APRIL 2023

➔ Hervorming arbeidsmarktdienstverlening: overzicht opbrengst uit regio's bij consultatie tussenresultaten

➔ Introductie

De consultatie over de tussenresultaten van de werkgroepen Governance en Dienstverleningsconcept (fase 1) loopt van eind maart tot half mei 2023. Hierbij hebben vertegenwoordigers van de 35 arbeidsmarktregio's rechtstreeks input geleverd tijdens bijeenkomsten op 27 maart en 20 april en via een schriftelijke reactieronde in de eerste helft van april (zie Bijlage: bronnen voor het overzicht).

Je vindt hier een overzicht van zowel de schriftelijke reacties van de regio's als de opmerkingen bij de twee bijeenkomsten (plus de antwoorden vanuit SZW tijdens de meeting van 27 maart). Steeds is het specifieke onderwerp genoemd. Bij de indeling van dit overzicht is rekening gehouden met de centrale thema's van de tussenresultaten van de werkgroepen.

Het overzicht geeft je een samenvattend breed beeld van wat de regio's belangrijk vinden bij de governance en het dienstverleningsconcept in verband met de hervorming van de arbeidsmarktdienstverlening. We pretenderen niet uitputtend te zijn. Voor alle opmerkingen kun je terecht bij de volledige schriftelijke reacties van de veertien arbeidsmarktregio's en de VNG. Deze reacties zijn samengebracht in het document *Bundeling reacties fase 1 hervorming arbeidsmarktdienstverlening*.

Inhoudsopgave

1. Belangrijke punten	3	Verbinding met economisch domein	12
1) Netwerksamenwerking of juridische entiteit	3	Rol van werkgever	12
2) Ruimte voor regionale invulling	3	Rol van provincie	12
3) Looptijd van regionale meerjarenagenda	3	Losse regelingen en projecten	12
4) Invulling van één loket	3	Wat vast te leggen	13
5) Rol van centrumgemeente	3	Middelen	13
6) Rol van sociaal ontwikkelbedrijf	3		
7) Rol van werkgever	3		
8) Middelen	3		
2. Algemeen	4	4. Thema Dienstverleningsconcept	14
Inzetten op netwerksamenwerking of fundamentele keuzes?	4	A. Impact en opgaven	14
Inbreng van regio bij consultatieproces	5	Invulling van regionale dienstverlening	14
Uitwerking in wetgeving	5	Impact van samenwerking	14
Mijlpalen in proces	5	B. Doelgroep en bereik	15
Weerstand vanwege proces	5	Omschrijving van doelgroep	15
Waarmee regio wel en niet verder kan gaan	5	Mensen zonder uitkering	16
		C. Opgave 1: mensen kunnen bij partijen terecht met hun vraag	16
		Eén ingang	16
		Rol en functie van het Regionaal Werkcentrum	17
		D. Opgave 2: mensen en werkgevers krijgen de benodigde ondersteuning	19
3. Thema Governance	6	Eén intake, één diagnose, één plan	19
A. Landelijke en regionale meerjarenagenda	6	Rol van arrangeur	19
Titel van agenda's	6	Arrangementen	19
Relatie tussen beide agenda's	6	Mensen die geen ondersteuning krijgen	20
Doel van meerjarenagenda	6	Regie bij werkzoekenden en werkenden	20
Verhouding met regionaal beleid en andere (boven)regionale initiatieven	7	Rol van en voor werkgever	20
Vooraf bepaalde varianten voor financiering en monitoring	7	Middelen	20
Werkbehoud en goed werkgeverschap als thema's	7	E. Ondersteunende publiek-private samenwerkingsverbanden	21
Looptijd van regionale meerjarenagenda	7	Rol van private partijen	21
B. Governance structuur	8	Publieke werkgeversdienstverlening	21
Regio als uitgangspunt	8	Scholing	21
Invulling van één loket	9	Bijlage: bronnen voor het overzicht	22
Landelijk en regionaal beraad	10	Bijeenkomst op 27 maart 2023	22
Rol van sociaal ontwikkelbedrijf	11	Schriftelijke reacties vanuit de arbeidsmarktregio's (eerste helft april 2023)	22
Rol van centrumgemeente en democratische legitimiteit	11	Online sessie op 20 april 2023	22

1. Belangrijke punten

In de consultatiesessies zijn meerdere belangrijke punten benoemd. Hier de acht meest besproken discussiepunten uit de regio's.

1) Netwerksamenwerking of juridische entiteit

Is de beoogde versterking van de netwerksamenwerking voldoende? Of is er een ingrijpender hervorming van de arbeidsdienstverlening nodig, gezien de problemen op de arbeidsmarkt? Over dit fundamentele punt verschillen arbeidsmarktregio's van mening. Sommige regio's zijn voorstander van een juridische entiteit, vooral ook voor het regelen van organisatorische zaken. Volgens andere regio's bestaat hiervoor onvoldoende draagvlak. (zie pagina's 4, 6, 10 en 17)

2) Ruimte voor regionale invulling

Diverse regio's vragen om de landelijke kaders zo beperkt mogelijk te houden, zodat er veel ruimte is om de dienstverlening en de uitvoering daarvan regionaal in te vullen. Ook lokaal maatwerk is en blijft belangrijk. (zie pagina's 8, 9 en 14)

3) Looptijd van regionale meerjarenagenda

Een aantal regio's pleit voor een looptijd van vier in plaats van vijf jaar, om daarmee aan te sluiten bij de cyclus van de gemeenteraadsverkiezingen. Een tegengeluid: de meerjarenagenda is van meer partijen dan gemeente alleen. (zie pagina 7)

4) Invulling van één loket

De invulling van één loket per regio (Regionaal Werkcentrum) mag niet leiden tot een extra laag in de uitvoering. Voor een aantal regio's is het werken met satellietlocaties naast een centrale locatie aantrekkelijk. (zie pagina's 9 en 16 t/m 18)

5) Rol van centrumgemeente

Het is belangrijk dat inhoudelijk geen partij in de regio de overhand heeft. Los van de inhoud is het wel zaak om de centrumgemeente adequaat te faciliteren, zodat deze gemeente zaken kan organiseren en middelen kan verdelen. Hierover moet echt duidelijkheid komen. (zie pagina 11)

6) Rol van sociaal ontwikkelbedrijf

De sociaal ontwikkelbedrijven spelen een veel belangrijkere rol dan uit de tussenresultaten blijkt, is een opmerking die vaak voorbijkomt. Ze zijn 'weggestopt' onder gemeenten, terwijl het juist van groot belang is om hun expertise en infrastructuur te benutten. Hiervoor is meer aandacht nodig. (zie pagina 11)

7) Rol van werkgever

Ook de rol van werkgevers blijft onderbelicht. Zij zouden veel nadrukkelijker een rol als partner moeten pakken. (zie pagina's 12 en 20)

8) Middelen

Ken structureel middelen toe aan de regio, om zo een goede uitvoering te waarborgen. Dit is een breed gedeeld aandachtspunt. Ook is volgens diverse regio's extra financiering nodig omdat de ondersteuningsvraag van werkenden, werkzoekenden en werkgevers zal toenemen. (zie pagina's 7, 10, 13, 20 en 21)

2. Algemeen

De regio's zijn over het algemeen tevreden over het proces en de resultaten van de werkgroepen. Wel geven zij aan dat de inhoud van de documenten nog wat abstract beschreven is. De volgende punten worden meegegeven voor het vervolgtraject.

WAT REGIO'S VINDEN VAN DE HUIDIGE OPBRENGST VAN DE WERKGROEPEN

- Drechtsteden: de opbrengst van de werkgroepen wordt herkend en de aandachtspunten onderschreven. Logischerwijs zijn er in dit stadium nog meer vragen dan antwoorden.
- Flevoland: het tussenresultaat voor governance is een goede aanzet voor de formulering van een landelijke en regionale governancestructuur, waarbij uitgegaan wordt van gelijkwaardigheid van de samenwerkingspartners en bestaande infrastructuur in de arbeidsmarktregio.
- Friesland: de beoogde invulling van het regionaal beraad sluit goed aan, evenals het werken met een meerjarenagenda.
- Helmond-De Peel: de opgeleverde tussenresultaten lijken nog op twee gedachten te hinken; enerzijds wordt gesproken over een soepele overdracht tussen organisaties en een 'no wrong door' principe, anderzijds wordt gesproken over één loket en integrale en ontschotte dienstverlening.
- UWV Zaanstreek-Waterland / UWV Zuid-Kennemerland en IJmond: naar onze mening kampt het huidige systeem van arbeidsmarktdienstverlening met fundamentele problemen die dan ook fundamentele oplossingen vereisen. De voorstellen van de werkgroep dienstverlening behelzen in onze visie 'houtje-touwtje' maatregelen die leiden tot meer complexiteit en uitvoeringsproblemen. De beoogde doelstellingen zullen we op deze manier niet bereiken.
- Zeeland: in deze opbrengst staan naar onze mening geen 'wrong words'. Wat we met zijn allen willen en hier beschreven staat, zijn veel 'open doors'. Wij zien in de beschrijving over de governance niet veel nieuws ten opzichte van de huidige samenwerking in de arbeidsmarktregio Zeeland.
- Zuid-Kennemerland en IJmond: over het algemeen herkennen we de eerste aanzet van de werkgroep governance met de beschrijving van het doel en de uitgangspunten van de meerjarenagenda en governancestructuur. Onze eerste indruk is dat de opbrengst nog hoog over is, er staan geen zaken in waar wij ons niet in kunnen vinden. Er moeten wel nog flink wat zaken worden onderzocht. Het stuk van de werkgroep dienstverlening is weinig concreet en voor de hand liggend, waar zit het vernieuwende?

Inzetten op netwerksamenwerking of fundamentele keuzes?

Opmerking bijeenkomst 20-4: van harte eens met de reactie van UWV in de twee Noord-Hollandse regio's. Ik geloof er niet in dat je de huidige netwerksamenwerking verbetert door een nieuwe netwerksamenwerking. Het vraagt om meer fundamentele keuzes. Deze opmerking krijgt herhaaldelijk bijval.

Er zijn ook aanwezigen die hun voorkeur uitspreken voor een netwerksamenwerking. Onder andere: wat is het alternatief voor een netwerksamenwerking die past? We willen geen blauwdruk vanuit het Rijk. En: de bestaande netwerksamenwerking in onze regio bevalt goed. Ons uitgangspunt is het versterken van het netwerk binnen de regio, ook qua inrichting.

Samen verbeteren we de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden

Inbreng van regio bij consultatieproces

Opmerking bijeenkomst 27-3: een aantal aanwezigen vindt dat ook regionale bestuurders een inbreng moeten kunnen leveren. Nu praten alleen landelijke bestuurders mee.

Reactie SZW: het is al lastig genoeg om landelijke bestuurders te consulteren in zo'n kort tijdsbestek en het lukt dan ook niet om 35 wethouders individueel te spreken. De inbreng van regionale bestuurders loopt via VNG, Divosa, G4 en G41 die op landelijk niveau meedoen.

Uitwerking in wetgeving

Opmerking bijeenkomst 27-3: ik ben voorstander van wetgeving op hoofdlijnen. In verband met bijvoorbeeld het dienstverleningsconcept kun je dan aangeven over welke aspecten de regio afspraken moet maken. Het is handig als de regio's er al na de zomer mee aan de slag kunnen gaan, anders komen de Regionale Werkcentra er niet op tijd.

Reactie SZW: dit is een vraagstuk voor de werkgroepen in fase 2.

Mijlpalen in proces

Opmerking bijeenkomst 27-3: worden zaken niet te groot gemaakt en moeten ze niet worden opgeknipt? Zo zijn het programma VUM voor gegevensuitwisseling en het uitrollen van het instrument Eva nog niet klaar in 2024. Noem daarom een aantal mijlpalen die je in deze periode wil halen en mijlpalen waar je later naar toe wil.

Weerstand vanwege proces

Opmerking bijeenkomst 27-3: ik wil met een tegengeluid komen. Ik merk dat er binnen mijn regio veel weerstand is, juist doordat er niet eenduidig wordt gecommuniceerd. Moet je niet aan de regio's zelf vragen wat ze met elkaar willen bereiken? Breng dat dan samen op een hoger niveau. Zo zijn wijkteams erg belangrijk voor veel gemeenten. Momenteel wordt alles op hoofdlijnen bepaald en groeit de weerstand, althans in mijn eigen regio. Het zou mijn keuze zijn om de regio's meer mee te nemen in het proces.

Reactie SZW: we nemen dit geluid serieus. We schaken op veel borden tegelijk wat betreft communicatie en proberen iedereen in de regio's zoveel mogelijk mee te nemen. Zo zijn er wethoudersbijeenkomsten geweest. De huidige communicatie is voor nu het maximaal haalbare.

Waarmee regio wel en niet verder kan gaan

In het document over de communicatielijn staat dat de arbeidsmarktregio's nog niet kunnen vooruitlopen op een eventuele verruiming van de wettelijke mogelijkheden voor gegevensuitwisseling. Volgens Rijnmond is echter op korte termijn voortgang nodig. Want op het ogenblik is hierdoor in de regio's nog weinig te zeggen over de praktische uitvoerbaarheid en haalbaarheid van ontschotte dienstverlening.

3. Thema Governance

DISCUSSIEPUNTEN VANUIT SZW (TIJDENS BIJEENKOMST VAN 27 MAART)

- (In eerste instantie) in de meerjarenagenda focussen op de dienstverlening in de regio aan mensen die hulp nodig hebben om de volgende stap te zetten op weg naar (ander) werk. Secundair zorgt de meerjarenagenda voor de verbinding tussen sociale en economische vraagstukken maar richt zich specifiek op wat de primaire scope van de agenda raakt. Kunnen jullie je vinden in deze benadering als regio?
- Hoe zien jullie de expliciete rol van de centrumgemeenten voor je in de arbeidsmarktregio's? Wat doen zij wel en wat doen zij niet in relatie tot de samenwerking in de arbeidsmarktregio?
- Wat hebben de regio's nodig? Wat leg je vast en waarin wil je beleidsvrijheid?

A. Landelijke en regionale meerjarenagenda

Titel van agenda's

Zuid-Kennemerland en IJmond stelt voor om het woordje 'arbeidsmarkt' toe te voegen aan de titel van zowel de meerjarenagenda's als het regionaal beraad, dus bijvoorbeeld 'regionale meerjarenagenda arbeidsmarkt'. Anders kan het gaan om een agenda of beraad van een ander thema.

Relatie tussen beide agenda's

Flevoland gaat in op de beschrijving van de relatie tussen de meerjarenagenda's van het landelijk en regionaal beraad. Deze regio pleit voor het opnemen van een vertaling van landelijke sectorale doelen naar regionale doelen en dienstverlening.

En hoe verhouden de landelijke en regionale meerjarenagenda zich tot elkaar? Bij de RMT's was al te zien dat er een landelijke campagne werd bedacht, maar deze niet altijd paste bij de activiteiten van een regio.

Doel van meerjarenagenda

De werkgroep noemt het faciliteren van de uitvoering in de arbeidsmarktregio's als doel van de meerjarenagenda. Geen enkele partij zit alleen aan het roer. Begrijpelijk vanuit de samenwerkingsgedachte maar wel erg risicovol, reageert Midden-Limburg. Netwerksamenwerking met een convenant is een zwakke vorm voor de complexe opgave waarin veel belangen spelen.

Opmerking bijeenkomst 20-4: de oplossing voor 'hiaten' in de dienstverlening ligt bij de uitvoering en niet zozeer in de landelijke stukken. Deze hiaten verschillen per regio. Laten we hierop binnen de regio een gezamenlijk antwoord formuleren met de regionale meerjarenagenda.

Verhouding met regionaal beleid en andere (boven)regionale initiatieven

Hoe verhoudt de regionale meerjarenagenda zich tot andere initiatieven zoals Human Capital agenda's en het eigen beleid van provincies en gemeenten? Dat vraagt Drechtsteden zich af. De regio vindt dat er een duidelijkere afbakening moet komen van de strategische opgave die belegd wordt in de meerjarenagenda van de arbeidsmarktregio's en van de rol en verantwoordelijkheid van het regionaal beraad om hiermee verbonden initiatieven te bundelen of te signaleren.

Vooraf bepaalde varianten voor financiering en monitoring

Bedoeling is dat alle initiatieven die onderdeel zijn van de landelijke en regionale meerjarenagenda, een aantal vooraf bepaalde eenduidige varianten voor de financiering, monitoring, evaluatie en verantwoording gaan volgen. De regionale uitvoeringscapaciteit kan daarmee optimaal ingezet worden voor dienstverlening. Top, aldus Midden-Limburg. Graag dit ook gieten in structurele financiering. Anders is de optimale inzet van uitvoeringscapaciteit nog steeds onvoldoende geborgd door enkel tijdelijke en dure inhuurconstructies, verloop van personeel vanwege gebrek aan loopbaanperspectief en weglekken van opgebouwde kennis en netwerkrelaties.

Werkbehoud en goed werkgeverschap als thema's

Volgens Drechtsteden wordt uit de stukken nog niet duidelijk of werkbehoud en goed werkgeverschap als thema's onderdeel zijn van de dienstverlening in de arbeidsmarktregio. Deze regio is vóór, omdat inzet op werkbehoud en goed werkgeverschap bijdraagt aan de bestaanszekerheid van werkenden en het voorkomen van verlies van werk.

Looptijd van regionale meerjarenagenda

Zuid-Kennemerland en IJmond en Stedendriehoek Noordwest Veluwe hebben kritiek op de vijf jaar voor de regionale meerjarenagenda. Dit is mooi voor de lange termijn, maar zo kan het zijn dat een wethouder geen enkele invloed heeft op de agenda. Daarmee mis je mogelijke betrokkenheid.

Daarom de aanbeveling: leg niet vast dat er een agenda voor vijf jaar moet zijn en ook niet dat er jaarlijks een uitvoeringsagenda komt. Want voor dat laatste is (te) veel ondersteuning nodig, terwijl er ook meerjarige projecten zijn.

Opmerkingen bijeenkomst 20 april:

- Het is geen goed idee om aan te sluiten bij de gemeenteraadsverkiezingen omdat de meerjarenagenda van de regio is, dus van meer partijen dan de gemeenten alleen. Ik vind vijf jaar prima.
- Er zijn ook voorstanders van vier jaar, nog los van verkiezingen. Een reactie: we hebben in onze regio een meerjarenagenda van vier jaar. Op grond daarvan maken we elk jaar met alle samenwerkingspartners een jaarschijf op een A3-tje. Hierin staat een concrete vertaling naar de situatie op dat moment. De dynamiek is dermate groot, dat het goed is om elke vier jaar op hoofdlijnen met elkaar af te stemmen.

B. Governance structuur

Regio als uitgangspunt

Opmerking bijeenkomst 27-3: het is goed om te toetsen of de regio het uitgangspunt in de nieuwe arbeidsmarktinfrastructuur is.

Reactie SZW: vaak zal dit zo zijn. Gaat het bijvoorbeeld over de samenwerking bij het arbeidsmarktbeleid, dan is de regio zeker de schaal waarop je dat moet doen. Maar de uitvoering moet je soms juist op meer lokaal niveau oppakken. En als het gaat om sectoren, is het soms handig om je te richten op een groter gebied dan een arbeidsmarktregio. Het is een groot complex vraagstuk, waarbij het belangrijk is om de schalen goed te definiëren.

De ruimte voor een regionale invulling zorgt voor veel reacties. Noord-Holland Noord komt met een aantal vragen. Zoals: is een nieuwe governance structuur nodig? Of kan hiervoor bijvoorbeeld de structuur van de huidige arbeidsmarktregio's worden gebruikt? Wie ontbreekt hierin nog? En ook: het regionaal mobiliteitsteam is in regio's verschillend opgepakt en de inhoud is dus ook heel divers. Van welk soort RMT is uitgegaan?

Er wordt gesproken over gericht sturen en faciliteren maar wel met ruimte voor regio's om zelf in te vullen, aldus Stedendriehoek en Noordwest Veluwe. Hoe is dit anders dan nu? Behalve dat er niet meer landelijk losstaande trajecten en opgaven worden neergelegd in de regio en dat er meer eenduidige standaarden voor onder andere verantwoording en evaluatie komen. Niet helder is wat er verder precies anders wordt.

Ruimte voor regionale inkleuring klinkt niet alsof de regio 'in the lead' is, stelt Zuid-Kennemerland en IJmond. Dit is niet juist geformuleerd, wordt opgemerkt. De landelijke agenda zou een richtlijn moeten zijn, een houvast voor de regio waaraan gelinkt wordt. Maar de regio bepaalt zelf de agenda op basis van wat er nodig is.

Helmond-De Peel roept op om vanuit landelijk perspectief te komen tot minimale kaders. Anders gezegd, zo min mogelijk landelijk uitvoeringsdeel en zoveel mogelijk regionale invulling. In dit verband vraagt Helmond-De Peel om voldoende ruimte aan de regio's te laten voor een verbreding van de landelijke meerjarenagenda met opgaven en thema's die aansluiten bij de behoefte van de regio.

Rijnmond stelt het volgende. Het waarmaken van landelijke afspraken, kaders en initiatieven kan alleen succesvol zijn op basis van het goed inrichten, invullen en uitvoeren van de regionale uitvoering. Volgens Rijnmond worden in de concepten van de twee werkgroepen te veel details uitgewerkt die de uitvoering willen bepalen, terwijl er juist op regionaal niveau ruimte moet zijn om dat in te richten. Landelijke initiatieven hebben regionale uitvoering nodig om te gaan vliegen.

Zaanstreek-Waterland geeft aan: er is een grote behoefte aan lokaal kunnen blijven sturen en vormgeven van dienstverlening die lokaal nodig is, afgestemd op wijken. Focus op een eenduidige toegang en gezamenlijke voorzieningen in de regio, maar houd daarnaast alle ruimte om lokaal invulling te geven aan het bereiken van mensen en de toepassing van methoden.

Opmerkingen bijeenkomst 20-4:

- Er moet ruimte voor regionale invulling blijven. Lokaal maatwerk is en blijft erg belangrijk.
- Borg een goede aansluiting en coördinatie van de uitvoering om zo stresspunten voor klanten te voorkomen.

Invulling van één loket

Flevoland is er voorstander van dat de concrete invulling van de 'één loket' functie wordt aangevuld tot 'één regionaal loket met mogelijk lokale satellietloketten'. De gedachte hierachter is dat de dienstverlening niet alleen regionaal afgestemd moet zijn, maar ook laagdrempelig en dichtbij de burgers en werkgevers georganiseerd moet worden. Ook voor Friesland is het werken met satellietlocaties naast de centrale locatie een aansprekende variant.

De inrichting van één loket per regio mag niet leiden tot een extra laag in de uitvoering. Maar, vindt Zaanstreek-Waterland, die wordt al gecreëerd door de RMT's en het benoemen van de arrangeur. Zo zitten er meer tegenstrijdigheden in het concept die er nog uit moeten worden gehaald.

Een eenduidig en vindbaar loket vraagt uiteindelijk om één naam en branding, zonder dat het beeld daarvan vertroebeld wordt door andere brands en namen. Dat laat Rijnmond weten. De regio heeft behoefte aan duidelijkheid over wat de landelijke richtlijn voor de naamgeving wordt.

Opmerkingen bijeenkomst 20-4: Nog twee andere punten die belangrijk zijn:

- Er moet een laagdrempelige toegang tot het ene loket zijn.
- Houd rekening met grenzen en overgangen tussen arbeidsmarktregio's.

Landelijk en regionaal beraad

Opmerkingen bijeenkomst 27-3: in verband met de financierings- en verantwoordingsstructuur, hoe zit het met de verhouding tussen het landelijk en het regionaal beraad bij de financiering? Gaat het landelijk beraad ook over de inzet van middelen? En gaan middelen ‘klakkeloos’ naar de centrumgemeente? Het gevoel wordt gewekt dat het met name landelijk bepalen en dan regionaal uitvoeren is.

Reactie SZW: het ministerie van SZW blijft verantwoordelijk voor het geld. Het landelijk beraad zal vooral een adviserend orgaan zijn en is niet direct opdrachtgever van het regionaal beraad. Het landelijk beraad wordt wel een belangrijk orgaan dat SZW adviseert over hoe de middelen kunnen worden ingezet en of daarbij kaders moeten worden gesteld. De bedoeling is dat het landelijk beraad faciliterend is aan de regio, zodat regionale samenwerking gemakkelijker wordt. Daarom moet er een echte wisselwerking tussen landelijk en regionaal komen. Dat willen we stimuleren door een veel duidelijker structuur, zonder dat er waarschijnlijk veel gaat veranderen bij de governance. Verder geldt dat de centrumgemeente de verantwoordelijkheid blijft houden voor de geldstroom in de regio.

Opmerking bijeenkomst 27-3: hoe zit het met de samenstelling van het regionaal beraad wat betreft het meedoen van adviserende partijen?

Reactie SZW: het idee is dat de regio daaraan zelf invulling kan geven en dus bepaalt welke partners deelnemen. Vanwege de netwerksamenwerking zal het regionaal beraad vooral een samenwerkingsverband zijn. Dit beraad is geen juridische entiteit, maar een netwerk op bestuurlijk niveau van de gemeenten en sociale partners in de regio.

Opmerking bijeenkomst 27-3: het is niet handig als zowel een regionaal beraad als een individuele gemeente of UWV kan sturen. Het is belangrijk dat de lijnen helder blijven. Je kunt je voorstellen dat bij het beleid ieder een eigen verantwoordelijkheid heeft, maar niet als het gaat om de dienstverlening.

Reactie SZW: dit is een belangrijk aspect binnen het dienstverleningsconcept. De vraag is nog hoe zich dat doorvertaalt naar de democratische legitimiteit, dus de eigen beleidsvrijheid van gemeenten.

Opmerking bijeenkomst 27-3: Zoals het er nu staat, lijkt het net alsof we dingen gaan doen vanuit het landelijk beraad. De kern zou moeten zijn dat het landelijk beraad faciliteert wat er in de regio gebeurt. De facilitering kan per regio verschillen, want de ene regio is wat verder dan de andere.

Opmerking bijeenkomst 27-3: Wij moeten ervoor waken dat we als overheid de ambitie hebben om de hele arbeidsmarkt te gaan regisseren. Want 80 procent van de werkzoekenden kan zichzelf goed redden; het gaat om de 20 procent die ondersteuning nodig heeft.

Drechtsteden vraagt in de reactie om een nadere uitwerking of duiding van de verhouding tussen het landelijk en regionaal beraad. Met als vraag: is het juist dat het landelijk beraad nu als opdrachtgever van het regionaal beraad wordt gepositioneerd?

Het is voor Food Valley onduidelijk of het regionaal beraad ook verantwoordelijkheid moet nemen voor speciale projecten. Het gaat bijvoorbeeld om statushouders en werk, Hoofdzaak werk en iedere jongere op de juiste plek.

Rol van sociaal ontwikkelbedrijf

De rol van de sociaal ontwikkelbedrijven komt niet uit de verf volgens verscheidene regio's. Holland-Rijnland vindt het onterecht dat de sociaal ontwikkelbedrijven niet worden genoemd als aparte partij bij de samenstelling van het regionaal beraad. Het voorstel is om dat wel te doen. Friesland heeft het over een aandachtspunt voor de werkgroep en pleit ervoor de sociaal ontwikkelbedrijven een plek te geven binnen het regionaal beraad.

Noordoost-Brabant vraagt simpelweg: wat is er met de sociaal ontwikkelbedrijven gebeurd? Ze worden in de stukken nauwelijks genoemd als onderdeel van de arbeidsmarkt, terwijl het een cruciale infrastructuur is voor inwoners die de stap naar de reguliere arbeidsmarkt (nog) niet kunnen maken. Daarom is het onbegrijpelijk dat de rol van de sociaal ontwikkelbedrijven niet nadrukkelijker in de stukken meegenomen is.

Zeeland komt met een vergelijkbare constatering. De sociaal ontwikkelbedrijven zijn 'weggestopt' onder gemeenten, terwijl het vanwege de krapte en mismatch op de arbeidsmarkt juist van belang is dat hun expertise en infrastructuur worden benut. Daarom moeten zij een veel prominentere rol in de uitvoering spelen dan nu wordt beschreven.

Opmerking bijeenkomst 20-4: het wordt breed gedeeld dat er meer aandacht moet komen voor de bijdrage van het sociaal ontwikkelbedrijf. Dit wordt nog toegevoegd: het zou mooi zijn als de leerwerktrajecten van ontwikkelbedrijven ook kunnen worden ingezet voor andere partners, zonder in een heel inkoopproces (met name UWV) te belanden.

Rol van centrumgemeente en democratische legitimiteit

Opmerking bijeenkomst 27-3: in de opdracht van de werkgroep zit ook het aspect van democratische legitimiteit. Wat is de rol van de gemeenteraden? Dat is niet terug te vinden.

Reactie SZW: dit behoort tot de vragen die de werkgroep in fase 2 uitwerkt. Hetzelfde geldt voor de rollen van B&W en de centrumgemeente. In fase 1 is het grotere plaatje geschetst.

Dit is een punt waarover Zaanstreek-Waterland zich veel zorgen maakt. Hoe verhouden de bevoegdheden van het landelijk en regionaal beraad zich tot de eigen bevoegdheden van bijvoorbeeld gemeenten en UWV?

Opmerking bijeenkomst 20-4: het is belangrijk dat inhoudelijk geen partij de overhand heeft, maar ook dat los van de inhoud duidelijk is hoe de centrumgemeente wordt gefaciliteerd om zaken binnen de regio te organiseren en middelen te beheren. Een continu dilemma in het verhaal is dat aan de ene kant de kaders helder moeten zijn en aan de andere kant er niet te veel moet worden voorgeschreven want dan is er weer te weinig ruimte om maatregelen in te vullen. Het is niet zwart-wit.

Verbinding met economisch domein

Opmerking bijeenkomst 27-3: hoe zit het met verbinding tussen sociaal en economisch domein? Zo zijn sociaal ontwikkelbedrijven nog steeds sterk gepositioneerd binnen het sociaal domein. Terwijl er prima een bredere scope samen met het economisch domein mogelijk is. Hoe kijkt de werkgroep daartegenaan?

Reactie SZW: dit signaal helpt om er breder naar te kijken. Het ministerie van EZK en ook de ministeries van BZK en van OCW zijn betrokken bij het traject van de hervorming van de arbeidsmarktdienstverlening. Zij zitten niet in het landelijk beraad maar gaan wel meewerken bij het opstellen van één meerjarenagenda. Dit wordt een coördinatiemechanisme waarmee we massa en een duidelijke structuur hopen te creëren.

De reactie van Zuid-Kennemerland en IJmond gaat in op de relatie tot de afdeling Economie bij gemeenten. De vraag vanuit deze regio: hoe ver strekt de werkgeversdienstverlening als het niet meer (alleen) gaat om het 'plaatsen' van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt dan wel uitkering?

Rol van werkgever

Noord-Holland Holland komt met de algemene opmerking dat er meer aandacht mag zijn voor de behoeften van werkgevers. Uiteraard willen werkgevers vacatures vervuld krijgen en is er focus op werk en werkenden. Maar daaronder liggen behoeften die nog beter onderzocht kunnen worden.

Opmerkingen bijeenkomst 20-4:

- De werkgever is partner.
- Ik zie de hervorming als een beweging waarbij inclusie en human capital samenkomen. Het is belangrijk dat werkgevers nog nadrukkelijker een rol gaan pakken. Daarvoor is meer aandacht nodig.

Rol van provincie

Opmerking bijeenkomst 27-3: de regio wordt als schakelpunt genoemd. Maar wat is de rol van de provincie en de Human Capital agenda?

Reactie SZW: een ingewikkeld vraagstuk. We weten nog niet precies hoe de provincies gaan aanhaken. We hopen wel dat de regio de plek wordt waar partijen met elkaar de agenda maken. Daarboven is een paraplu op bijvoorbeeld het niveau van de provincie mogelijk, met een splitsing naar regio's.

Losse regelingen en projecten

Opmerking: is nagedacht over hoe we in de toekomst voorkomen dat er weer allerlei losse regelingen en projecten ontstaan?

Reactie SZW: we proberen in ieder geval om met één meerjarenagenda waarin alle beleidsdoelen staan, te zorgen voor een plek waar zulke initiatieven kunnen landen. Want we zullen zeker tegenkomen dat er politiek iets heel belangrijk is. Via de meerjarenagenda kan dat dan goed worden ondergebracht binnen de structuur. Daarmee komt ruimte om aandacht voor een bepaalde doelgroep te hebben, zoals we nu zien bij de ondersteuning van Oekraïense ontheemden.

Wat vast te leggen

Opmerking bijeenkomst 27-3: wat leg je vast en waarin wil je beleidsvrijheid? Dat is een van de discussiepunten die SZW inbracht. Reacties van aanwezigen:

- wie over het geld gaat;
- de rol van de centrumgemeente omschrijven, want die is nu dominant en dat kan knellen;
- wat meer vastleggen op regionaal niveau want nu is er te veel vrijheid, in ieder geval in mijn regio;
- wat er nu al is voortzetten;
- voorkomen dat zoals nu ik een besluitvormingsproces in de regio moet doorlopen en daarna nog één bij de centrumgemeente, omdat er in onze regio geen juridische entiteit is;
- houd het zo open mogelijk maar wees wel expliciet waar dat nodig is, zoals bij de rol van de centrumgemeente;
- meer dienstverlening betekent meer personeel, dus hoe dat te regelen. Vanuit de centrumgemeente?

Middelen

De meeste arbeidsmarktregio's benadrukken het belang van het goed regelen van de financiële kant. Volgens Food Valley is de voorgestelde governance passend, mits de middelen ook (structureel) aan de regio worden toegekend. Rijnmond geeft aan dat alle samenwerkingspartners, dus tevens de landelijke partijen die regionaal opereren, over middelen moeten beschikken om een drempelloze dienstverlening mogelijk te maken. Daar horen ook extra middelen bij. Verder moet er een uitspraak over een nieuwe middelenverdeling worden gedaan.

Friesland pleit voor het vervangen van alle afzonderlijke project- en impuls gelden door een structurele geldstroom richting de arbeidsmarktregio die gekoppeld is aan de (regionale) meerjarenagenda. Holland Rijnland vindt dat er een extra punt in fase 2 moet worden uitgewerkt: dat zonder inkoopproces elkaars instrumenten kunnen worden ingezet voor andere doelgroepen dan de eigen. UWV heeft nu een streng inkoopkader.

4. Thema Dienstverleningsconcept

DISCUSSIEPUNTEN VANUIT SZW (TIJDENS BIJENKOMST VAN 27 MAART)

- De organisatie van het RWC: een fysiek en digitaal loket met neutrale uitstraling, geen juridische entiteit.
- Integrale en 'ontschot' dienstverlening, met doorlopende lijnen: geen structuur wijzigen maar inzetten op cultuur.
- Wat hebben de regio's nodig? Wat leg je vast en waarin wil je beleidsvrijheid?

A. Impact en opgaven

Invulling van regionale dienstverlening

Opmerking bijeenkomst 27-3: in hoeverre ziet het dienstverleningsconcept er anders uit dan dat van het regionaal mobiliteitsteam? Want bij wat ik voorbij zie komen, denk ik: zo doen we het bij ons RMT al.

Reactie SZW: het ligt eraan hoe je het RMT hebt ingericht, want dat verschilt nogal tussen regio's. Wat de regio nu aanvullend met het RMT doet, wordt straks de standaarddienstverlening. Het Regionaal Werkcentrum lijkt het boegbeeld van de hele operatie te worden, maar het RWC is eigenlijk niet meer dan een manier om de verschillende vormen van dienstverlening van de achterliggende organisaties te ontsluiten. Het doel is het verbeteren van de dienstverlening. Via het RWC wordt deze dienstverlening voor mensen bereikbaar gemaakt.

Opmerking bijeenkomst 27-3: de vraag is of je meteen gaat investeren in een grote reorganisatie of probeert energie vrij te maken zodat we in de regio gaan doen wat er nodig is.

Reactie SZW: zoveel mogelijk het tweede. Je hebt hiervoor het dienstverleningsconcept nodig.

Opmerking bijeenkomst 27-3: de werkgroep maakt aan de hand van intensiteit een onderscheid tussen drie vormen van dienstverlening: basis (zelfredzame burger), licht (inhoudelijke hulpvraag) en intensief (complexe ondersteuningsvraag). Waar zit de koppeling met andere leefgebieden? Bij de intensieve dienstverlening? Het gaat bij deze drie soorten dienstverlening echt om verschillende expertises. Ik hoop dat het uitwerken van de contouren al concreter is en richting geeft, voordat wetgeving in zicht komt.

Impact van samenwerking

Food Valley omschrijft met name het nauwer op elkaar laten aansluiten van de verschillende soorten dienstverlening en dienstverleners als een goede ontwikkeling. Zuid-Kennemerland en IJmond is het niet eens met hoe nu de impact wordt omschreven. Dit zou de duurzame baan moeten zijn. Want 'het ondersteunen van' is hoe je het doet en niet de impact.

De samenwerking is naar de mening van Rijnmond aanvullend. De bedoeling: invullen van leemten in de dienstverlening in relatie tot de arbeidsmarktopgave en oplossen van mogelijke stresspunten voor klanten die voortkomen uit niet-aansluitende dienstverlening. De netwerksamenwerking in het RWC moet daarom gericht zijn op het samen formuleren en aanbieden van aanvullende dienstverlening en op het borgen van een goede aansluiting en coördinatie van de uitvoering tussen de partners.

Volgens Zeeland wordt verbetering van de dienstverlening voor kwetsbare groepen niet bereikt door een nieuwe governance of dienstverlening op het gebied van de arbeidsmarkt, maar door integrale samenwerking binnen het sociaal domein (in de breedste zin van het woord). Kwetsbare groepen hebben inderdaad een plan en begeleiding nodig maar vooral voordat ze door de deur van de arbeidsmarktdienstverlening kunnen gaan. Zeeland vraagt om meer aandacht voor het begrip 'kwetsbaren' en de samenhang met problematiek op andere leefgebieden.

Hoe zit het met het opgaan van de huidige regionale samenwerkingsverbanden (RMT, WSP en Leerwerkloket) in het RWC, vraagt Helmond-De Peel. Aan welke termijn wordt gedacht? Is er een groeimodel? Wat is het risico hiervan? Bij het werkgeversservicepunt is in SUWI 2015 geregeld dat de uitvoering bij de gemeenten en UWV ligt. Hoe verhoudt zich dit tot elkaar? In dit kader wordt ook gesproken over beleidsplannen op landelijk en regionaal niveau. Hoe verhouden deze zich tot de verplichting vanuit SUWI voor een marktbewerkingsplan en een uitvoeringsplan?

B. Doelgroep en bereik

Omschrijving van doelgroep

Opmerking bijeenkomst 27-3: er lijkt onderscheid te worden gemaakt tussen mensen die een steuntje in de rug nodig hebben en de brede beroepsbevolking. Of gaat het toch om de laatste groep en alle werkgevers?

Reactie SZW: we willen dat er dienstverlening is voor iedereen met een ondersteuningsvraag. Dat kan ook simpel het beantwoorden van een vraag of het doorverwijzen naar een werkgever zijn. Alle verantwoordelijke partijen zorgen voor dienstverlening, dus niet alleen UWV en gemeenten maar ook werkgevers.

Opmerking bijeenkomst 27-3: mensen die geen werk hebben en mensen die wel werken, moeten gelijke kansen krijgen. De laatste groep moet net zo goed voorzieningen voor opleiden en ontwikkelen kunnen gebruiken. Het sausje van de publieke dienstverlening mag er niet alleen zijn voor mensen zonder werk.

Opmerking bijeenkomst 27-3: er wordt een hele groep gemist. De hervorming van de arbeidsmarktdienstverlening lijkt alleen over werkenden en werkzoekenden te gaan en niet over werkgevers.

Volgens Stedendriehoek en Noordwest Veluwe is het discussiepunt wat de focus voor de doelgroep moet zijn. En hebben alle partijen precies hetzelfde beeld over wie de doelgroep is? Dan gaat het dus ook over de definities van de doelgroepen. Een heldere indeling en afspraken hierover helpen om straks niet in oeverloze discussies te belanden.

Mensen zonder uitkering

Opmerking bijeenkomst 27-3: we merken dat het merendeel van de mensen zonder werk die zich melden, geen uitkering hebben. In onze regio vindt een aantal gemeenten dat het ondersteunen van nuggers een gemeentelijke taak is, maar de meeste gemeenten niet. Het zou helpen als er meer lijn komt in wat hierbij van de gemeente mag worden verwacht. Want er bestaat het risico van een 'freeriders'-effect.

Reactie SZW: het is een complexe discussie en we weten nog niet hoe het op te lossen. Een permanent ontschot budget kan helpen.

C. Opgave 1: mensen kunnen bij partijen terecht met hun vraag

Eén ingang

Opmerking bijeenkomst 27-3: het doet echt afbreuk als loketten als het werkgeversservicepunt en het leerwerkloket zouden verdwijnen. Ze kunnen prima onder de vlag van het Regionaal Werkcentrum opereren. Hierop reageert een andere aanwezige dat het wel om de herkenbaarheid gaat.

Opmerking bijeenkomst 27-3: het is belangrijk om bij het verdwijnen van labels goed na te denken over waar mensen op de payroll komen te staan. SZW kan helpen om dat goed te regelen.

Reactie SZW: dat staat bij ons scherp op het netvlies.

Opmerking bijeenkomst 27-3: komt er voor iedereen één intake bij het RWC, dus ook voor het aanvragen van een WW-uitkering of een uitkering in het kader van de Participatiewet?

Reactie SZW: het ligt eraan hoe de regio dat straks organiseert. Het kan evengoed zijn dat je vanaf hier doorverbindt met bijvoorbeeld UWV. Maar je zal tijdens de intake wel zover moeten gaan, als nodig is om die verbinding te kunnen leggen. Je kunt het RWC als een winkel zien. Wij willen dat de gemeente in wijken actief blijft, maar ook dat mensen dan meteen op de snelweg naar werk komen. De vraag is nog in hoeverre we kaders voor de intake gaan uitwerken. Het kan ook zijn dat we dit loslaten, omdat regionaal maatwerk meespeelt.

Opmerking bijeenkomst 27-3: mijn eigen beeld was dat iemand met een uitkeringsaanvraag die de gemeente betreft, daar nog steeds meteen terecht komt omdat het de kortste route is. En dat de gemeente het RWC alleen gebruikt voor ondersteuningsvragen waar ze zelf niet uitkomt. Maar als we een discussie krijgen over hoe de intake er zelf uitziet, zitten we na te denken over een regionale sociale dienst. Dan moeten we op een heel andere manier kijken. Ik wil toetsen of jullie dit beeld hebben. Het betekent eigenlijk dat je de intake voor 100 mensen hetzelfde maakt, terwijl er misschien maar voor 3 mensen een overdracht nodig is.

Reactie SZW: het is een kwestie van goede afspraken maken over de intake. Als jij wilt doorverbinden naar de juiste partij met de juiste dienstverlening, welke gegevens zijn dan nodig? Want je wil voorkomen dat iemand twee keer hetzelfde verhaal moet vertellen.

Rol en functie van het Regionaal Werkcentrum

De regio Zuid-Kennemerland en IJmond is van mening dat er onvoldoende concreet wordt gemaakt wat de echte rol is van het RWC. Eigenlijk is het alleen een integrale toegangspoort, want achter het loket willen we blijkbaar onder de eigen naam blijven werken. Ga je op deze manier de verschillende vormen van dienstverlening echt ontsluiten? Ga je niet nog een extra loket creëren? Daarom wordt gepleit voor een concretisering van de precieze rol van het Regionaal Werkcentrum.

Opmerking bijeenkomst 20-4: het RWC moet werkzoekenden- en werkgeversdienstverlening bij elkaar brengen. Dus leerwerktrajecten maken en de mismatch overbruggen.

Een andere opmerking betreft het uitgangspunt van de werkgroep dat het RWC geen juridische entiteit is. Zuid-Kennemerland en IJmond is voorstander van nader onderzoek: wat betekent het als het wel die kant op gaat? Daarvoor moeten de voor- en nadelen van een juridische entiteit op een rij worden gezet.

Midden-Limburg haakt hierop in. Deze regio wil dat in fase 2 de juridische entiteit wordt uitgewerkt. Het ontbreken van deze entiteit heeft allerlei nadelen voor de praktijk van de netwerksamenwerking, zoals helse dilemma's, onnodige bureaucratische rompslomp, vertraging in de projecten en besluitvorming en personele problematieken. De werkzoekende, werkende en werkgever zijn per definitie de verliezers in dit spel.

Opmerkingen bijeenkomst 20-4:

- Dit punt herken ik in onze regio. Daarom is er bij ons ook gesproken over een juridische entiteit voor het regelen van praktische zaken, ondanks dat iedereen de netwerksamenwerking wil behouden en verstevigen.
- Het alternatief voor netwerksamenwerking is een juridische entiteit en een soort arbeidsbureau. Daarvoor bestaat waarschijnlijk onvoldoende draagvlak, in ieder geval in onze regio.
- Een gedwongen gemeenschappelijke regeling gaat niet werken. Het baart me zorgen dat de focus steeds meer komt te liggen op de hervorming en niet op de extra dienstverlening.

Het RWC heeft geen personeel in dienst maar biedt onderdak aan medewerkers van de betrokken organisaties. Wat worden nog meer hun werkzaamheden behalve functioneren als toegangspoort naar één van de kernpartners, vraagt Drechtsteden zich af.

Friesland merkt op dat de inrichting van één loket per regio niet tot een extra laag in de uitvoering mag leiden en de doelmatigheid en doeltreffendheid van de dienstverlening moet vergroten. Het is van belang te voorkomen dat partners binnen het RWC extra dienstverlening gaan ontwikkelen om zo aan de klantvraag te voldoen, in plaats van door te verwijzen naar de partner die dit al biedt. Goed doorverwijzen is een kunst. Dit vraagt om een totaaloverzicht van beschikbare dienstverlening bij alle betrokken organisaties. De investering die het in kaart brengen van deze dienstverlening met zich meebrengt, mag niet worden onderschat.

Helmond-De Peel is pleitbezorger van ruimte binnen het RWC voor innovatie, projecten, nieuwe initiatieven en bovenregionale samenwerking. Leg niet te veel in menukaarten en kaders vast. Ga uit van een basis menukaart die de regio zelf kan aanvullen en/of hierbij keuzes kan maken. Er is juist flexibele ruimte nodig op regionaal niveau.

Nog een ander punt: de dienstverlening is nu in het algemeen erg gericht op het individueel niveau. Beleg ook meer strategische vraagstukken en opgaven binnen het RWC.

Opmerkingen bijeenkomst 20-4:

- Gaan we als RWC hiaten in de dienstverlening (zie pagina 6) vullen of aanvullend zijn? Het eerste klinkt nogal negatief. Het Regionaal Werkcentrum is van toegevoegde waarde als hiermee het totale netwerk goed in beeld is. Door de regionale samenwerking bij arbeidsmarktvraagstukken vinden partijen elkaar en kunnen ze elkaar erg versterken. Daaruit vloeien de loopbaanpaden voort.
- Ik wil nog 'onnodige overlappen' in de dienstverlening toevoegen en de concurrentieoverwegingen die daaruit voortkomen. Ik noem altijd dat we graag een gestroomlijnde projectenmachine hebben. Het lukt ons nu nog onvoldoende om loopbaanpaden goed, ook financieel, met elkaar te regelen. Het zou mij een lief ding zijn als we dat met de nieuwe dienstverlening voor elkaar krijgen. Dat is dan breder dan alleen dienstverlening aan werkzoekenden.

De dienstverlening binnen de nu de losstaande loketten (leerwerkloket, WSP, RMT) wordt onderdeel van het RWC. Het is volgens Friesland belangrijk dat de kennis en expertise die adviseurs hebben opgebouwd, behouden blijft. Dat moet worden geborgd in de samenwerking binnen het RWC.

Opmerking bijeenkomst 20-4: dat expertise verloren zou gaan, is niet terecht. Natuurlijk moet je wel goed communiceren als je overgaat van de merknaam WSP naar een andere merknaam. Verder een pleidooi om het simpel en integraal te houden. Wees duidelijk wie waar terecht kan.

Midden-Limburg wil dat wordt voorgeschreven dat er in iedere regio minimaal één fysiek loket komt. Dit voorkomt dat er zeer minimale varianten worden ingericht met een simpele doorkliksite als enige toegangspoort. Voorschrijven helpt enorm om ellenlange discussies in de regio te vermijden die de samenwerking op de inhoud ondermijnen.

D. Opgave 2: mensen en werkgevers krijgen de benodigde ondersteuning

Eén intake, één diagnose, één plan

Flevoland onderschrijft de bedoeling van 'één intake, één diagnose, één plan', maar is niet gelukkig met deze formulering. Zo gaat het in relatie tot werk niet over het stellen van een diagnose. Flevoland spreekt liever van een vraag of een behoefte aan ondersteuning/begeleiding.

UWV in de regio's Zaanstad-Waterland en Zuid-Kennemerland en IJmond kaart de introductie van 'één intake, één diagnose, één plan' en de rol van de arrangeur (zie hierna) aan. Op papier lijken dit logische oplossingen maar er zijn in de uitvoeringspraktijk grote problemen te verwachten. Risico's van veel overleg, competentiestrijd en discussies over verantwoordelijkheden en financiering liggen op de loer.

Een integrale intake waarin breed wordt gekeken is een belangrijke wens van Holland Rijnland. Er speelt te vaak meer problematiek dan alleen werkloosheid. Daarom wordt de omschrijving 'één integrale intake, één diagnose, één plan' voorgesteld.

Rol van arrangeur

Een groot aandachtspunt is wat de rol van arrangeur gaat vragen van de partners en de consultants op de werkvloer, stelt Drechtsteden. Zij hebben de verantwoordelijkheid om een melder in contact te brengen met de partij die verantwoordelijk is voor de dienstverlening. Daarvoor is een volledig inzicht nodig in de totale beschikbare dienstverlening van het samenwerkingsverband. Wat is de rol van het RWC-loket hierbij als mogelijke kennispartner/vraagbaak?

Stedendriehoek en Noordwest Veluwe vraagt: wie zijn de arrangeurs? Zijn dat de huidige leden van het operationeel team van het RMT? Zij hebben wel kennis maar geen mandaat, want dat ligt bij de aangesloten partijen. Een opmerking van Zeeland: of het nu om een arrangeur, begeleider of consultant gaat, de naam doet er niet toe. Het lijkt meer van hetzelfde.

Arrangementen

Food Valley laat weten dat het bij het vormgeven van arrangementen belangrijk is om deze vooraf niet te diep in detail uit te werken. Dan is regionale inkleuring mogelijk.

Noord-Holland Noord plaatst een kanttekening bij de passage: door te gaan werken met een menukaart met dienstverlening die voor iedereen beschikbaar is, komen we tot passende dienstverlening. Het is waarschijnlijk niet zo simpel als nu wordt voorgesteld. Moet er niet ook nieuw aanbod mogelijk zijn dat maatwerk biedt voor iemands situatie?

Mensen die geen ondersteuning krijgen

UWV in de regio's Zaanstad-Waterland en Zuid-Kennemerland en IJmond vindt dat het concept geen werkbare oplossingen bevat voor de 70 procent van het onbenut arbeidspotentieel die geen ondersteuning krijgt maar dat wel nodig heeft. Dit wordt een gemiste kans genoemd.

Regie bij werkzoekenden en werkenden

Food Valley vraagt zich twee dingen af als de regie wordt gelegd bij de werkzoekende of werkende en de verantwoordelijke partij ondersteuning biedt:

- Wordt de werkende of werkzoekende niet overschat als het gaat om een kwetsbaar persoon. Overvragen we dan niet door van hem of haar regie te verwachten?
- Welke rol heeft de werkgever bij 'regie door werkenden'? Die rol wordt een beetje gemist, terwijl (ook kleine) werkgevers een belangrijke rol kunnen spelen bij het realiseren van loopbaanpaden en sluitende mobiliteit op de arbeidsmarkt. Verder kan het in de praktijk gaan botsen tussen het principe van de werkzoekende die de regie heeft en het sturen van werkzoekenden richting sectoren met tekorten.

Rol van en voor werkgever

Noordoost-Brabant heeft een vraag in verband met de passage dat de werkgeversdienstverlening en het praktisch organiseren van het RWC een taak van gemeenten en UWV blijven. Hoe wordt geborgd dat bijvoorbeeld werkgevers hierin ook hun rol pakken en toegevoegde waarde bieden? Zij kennen de eigen doelgroep veel beter.

Een ander punt gaat over de dienstverlening aan de werkgever. Die is niet alleen gebaat bij de beste kandidaat, maar ook bij onder andere advies op het gebied van strategie en HR en ondersteuning op duurzame inzetbaarheid van zittend personeel.

Middelen

Volgens Zaanstreek-Waterland is het zorgelijk dat inmiddels veel nadruk wordt gelegd op het feit dat er weinig of geen extra geld komt. Zonder (forse) uitbreiding van dienstverlening aan doelgroepen wordt het veel moeilijker om de handen op elkaar te krijgen voor veranderingen in de – vaak lokale – dienstverlening.

Flevoland verwacht dat als het regionale samenwerkingsverband de opgave volledig omarmt dat er meer mensen en werkgevers een ondersteuningsvraag zullen stellen. Bij het RMT is de vraag groter dan er budget is. Om zo'n situatie te voorkomen, is het wenselijk kritisch naar het budget voor de afzonderlijke partners en het samenwerkingsverband te kijken.

Zuid-Kennemerland en IJmond wijst erop dat meerdere keren wordt aangegeven dat het RWC voor iedereen is. Met beperkte publieke middelen kunnen er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor de groepen die het nodig hebben, omdat inwoners die zelf hun weg weten te vinden ook het RWC gebruiken. Als het wel de bedoeling is dat iedereen er gebruik van kan maken, zijn extra middelen nodig.

Noord-Holland Noord stipt eveneens de financiering van het Regionaal Werkcentrum aan. Wordt budget beschikbaar gesteld voor de bemensing door de samenwerkende partijen?

E. Ondersteunende publiek-private samenwerkingsverbanden

Rol van private partijen

Helmond-De Peel noemt de rol van private partijen in het publiek-private samenwerkingsverband in de regio. Deze rol moet nog worden verduidelijkt.

Publieke werkgeversdienstverlening

Rijnmond schrijft dat de publieke sturing op publieke werkgeversdienstverlening – ingevuld door gemeenten en UWV – overeind moet blijven, in de opdracht en met de bijbehorende middelen. Hierbij hoort uiteraard de afstemming met de regionale triple-o (met onderwijs en sociale partners). Maar de verantwoordelijkheden en wettelijke taken voor de publieke werkgeversdienstverlening moeten duidelijk belegd blijven bij de publieke partijen.

Scholing

Voorkom dat er ingewikkelde processen opgezet moeten worden voor het inzetten van publiek bekostigd onderwijs, aldus Food Valley. De notitie Helderheid blijft wat deze regio betreft richtinggevend om bureaucratie, niet op elkaar aansluitende processen en juridische risico's te voorkomen.

Bijlage: bronnen voor het overzicht

Het overzicht van de reacties op de tussenresultaten van de werkgroepen Governance en Dienstverleningsconcept is gebaseerd op:

- de opmerkingen van de aanwezigen vanuit de regio's tijdens de bijeenkomst van 27 maart 2023 over de (toen nog voorlopige) hervorming van de arbeidsmarktdienstverlening;
- de schriftelijke reacties vanuit veertien arbeidsmarktregio's in de eerste twee weken van april;
- wat hierover de aanwezigen bij de online sessie van 20 april nog hebben laten weten.

Bijeenkomst op 27 maart 2023

Tijdens de door de Programmaraad en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 27 maart georganiseerde bijeenkomst zijn vertegenwoordigers van de arbeidsmarktregio's geïnformeerd over de tussenresultaten van de werkgroepen Governance en Dienstverleningsconcept (fase 1). De tussenresultaten hadden op dat moment een voorlopig karakter en dienden als input voor consultatie.

Er was veel ruimte voor de aanwezigen om vragen te stellen en hun aandachtspunten in te brengen voor fase 2 van de werkgroepen. Deze punten zijn in dit overzichtsdokument opgenomen.

Schriftelijke reacties vanuit de arbeidsmarktregio's (eerste helft april 2023)

In de consultatieronde hebben de arbeidsmarktregio's de gelegenheid gekregen om schriftelijk te reageren op de documenten met de tussenresultaten van de werkgroepen Governance en Dienstverleningsconcept. Veertien regio's hebben hiervan gebruikgemaakt. Hun reacties variëren van een à twee pagina's met een aantal aandachtspunten voor fase 2 tot uitgebreide documenten met veel gedetailleerde opmerkingen bij de stukken van de werkgroepen.

Deze regio's hebben een reactie gestuurd:

1. Drechtsteden	8. Noord-Holland Noord
2. Flevoland	9. Noordoost-Brabant
3. Food Valley	10. Rijnmond
4. Friesland	11. Stedendriehoek en Noordwest Veluwe
5. Helmond-De Peel	12. Zaanstreek-Waterland
6. Holland Rijnland	13. Zeeland
7. Midden-Limburg	14. Zuid-Kennemerland en IJmond

Online sessie op 20 april 2023

In een online sessie op 20 april hebben vertegenwoordigers van de regio's nog een keer input kunnen geven. Dat gebeurde aan de hand van een eerste versie van dit overzicht. De opmerkingen bij deze bijeenkomst zijn verwerkt.